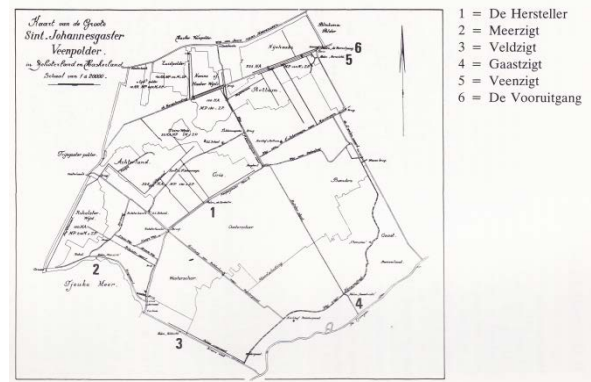
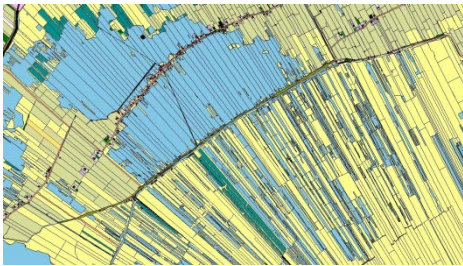

De geschiedenis van de "Hersteller".

Voor het droogmaken van de verveende landerijen rond Sintjohannesga wordt in 1857 de molen "De Hersteller" gebouwd samen met nog vijf andere molens.

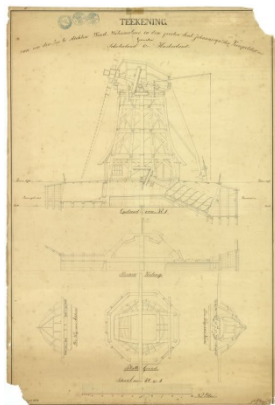
Het gebied dat door het afgraven is ontstaan.

De Hersteller is, van deze zes molens die het gebied bemaalden, als enige overgebleven.

Door de bemaling ontstaat de "Sintjohannesgaaster Veenpolder".

De Hersteller is als enigste van de zes molens altijd bewoond geweest.

De originele tekening van de molen is te vinden bij Tresoar in Leeuwarden.

De Hersteller aan de Hooge Dijk

Rond de kerstdagen van 1930 wordt er bij de molen een elektrisch gemaal geplaatst.

De Hersteller verliest zijn functie.

Na de oorlog verandert in 1946 het aanzien van de molen aanmerkelijk.

De wiken en de kap worden vanwege de veiligheid van het naastgelegen pad verwijderd

*De âlde moune
Oan de Hegedyk*

*Dû dochts allang gjin tsjinsten mear,
Wol wurst' for wente brûkt;
Lang is der al gjin mounder mear,
Dy 't oan dyn fangtou lûkt.
Mar dochts, dû sels, dû wiest' der noch,
Yn heel dyn hear en fear
En pronkst' oan 'e Hegedyk,
Mar... Sa is 't nou net mear.
't Wie krekt op ús bifrijdingsdei
Doe kaem de slopersploech,
Dy 't doe gau mei rappe hân
Foargoed yn 't antlit sloech.
Dyn roeden dreauwen op in pream
De feart út, dêrstû sels
Sa faek it wetter yndreaun hiest...
Foarby is ek dy dream!
En dochts dêr om dy hinne,
Hwat wie 't dêr altyd moai
Foar him, dy 't dat sjen wol,
Is dit in minne goai....
Dû moast foar 't nije wike,
Dot moat elkien op 't lêst...
Mar wy sil dy dochts misse
En... 't moais is fuort, dat 's fest!*

16 april 1946

Jelle

1962 De vaart wordt gedempt en is hier een weg aangelegd om het gebied beter te ontsluiten.

In 1975 wordt het plan geopperd om de molen zijn wicken weer terug te geven.

Op 9 oktober 1979 valt de beslissing in de gemeenteraad om de molen te restaureren.

7 December 1979 wordt de Molen-stichting “De Hersteller” opgericht met het doel de molen te restaureren en in stand te houden.

Via acties in het dorp en subsidies wordt het benodigde geld bijeen gebracht.
De hoogte van het kapitaal wordt zichtbaar gemaakt op de geldthermometer bij de molen.

Juni 1981 De kap wordt op de romp getakeld.

19 oktober 1981 de “Hersteller” hersteld.

De Hersteller kan weer draaien. De maalfunctie ontbreekt.

Het onderhoud gaat door.

In juli 2011 worden het staartstuk, en het kruirad vernieuwd.

Eind april 2013 wordt bij het groot onderhoud van het schilderwerk bruinrot ontdekt.

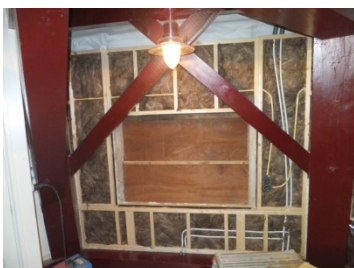
Dit zit in de windpeluw, en in de koppen van de voeghouten.

De as van de wieken rust op deze balken.

Omdat het gewicht van de kap ongeveer 10 ton is, wordt om veiligheidsredenen de molen stilgezet.

Na een ingrijpende restauratie kan “De Hersteller” eind september 2013 weer draaien.

2016 De Hersteller wordt verduurzaamd.

Om het wooncomfort te verbeteren wordt de molen van binnen geïsoleerd.

Het bovenwiel wordt vernieuwd volgens het originele bestek.
Op de aanwezige koningsspil wordt een nieuwe bonkelaar
geplaatst.

Door deze aanpassingen kan een in de kelder geplaatste generator aangedreven worden.

De Hersteller maalt geen water meer, maar gaat nu elektriciteit opwekken.

Bron: "De Hersteller van 1857"

Een historisch geschrift 1857 – 2007 door Jan Kuiken.